

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Michalem Davidem, advokátem, se sídlem K Dolům 1924/42, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2013, č. j. 1 Ad 49/2011 - 284,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výrokům I. a II. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2013, č. j. 1 Ad 49/2011 - 284, **se z a m í t á .**
- II. Výrok III. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2013, č. j. 1 Ad 49/2011 - 284, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** v tomto rozsahu tomuto soudu k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Michalu Davidovi, advokátovi, **se n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ani náhrada hotových výdajů.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 2. 5. 2011, č. j. 2011/16509-424, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce hlavního města Prahy, pobočky v Praze 4 (dále jen „úřad práce“), ze dne 10. 1. 2011, č. j. ABE-175/2011-04/A2. Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím vyřadil žalobkyni od 1. 11. 2010 z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění podmínky pro vedení v této evidenci stanovené v § 25 odst.

1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a oznamovací povinnosti podle § 27 odst. 2 téhož zákona. Konkrétním důvodem byla výše příjmu žalobkyně za měsíc listopad 2010 (3.900 Kč a 358 Kč), která překročila částku povolenou zákonem o zaměstnanosti, tj. polovinu minimální mzdy.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 6. 2013, č. j. 1 Ad 49/2011 - 284, žalobu žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl (výrok I.), vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.), a přiznal ustanovenému zástupci odměnu za zastupování ve výši 6.292 Kč (výrok III.).

V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že mezi stranami není sporu o tom, že výdělek žalobkyně za měsíc listopad 2010 činil na základě dohody o pracovní činnosti u zaměstnavatele Česká republika - Kancelář Senátu 3.900 Kč a na základě dohody o provedení práce u zaměstnavatele HEWER, o. s. 358 Kč; tedy celkem 4.258 Kč. Zákon o zaměstnanosti nevylučuje, aby uchazeč o zaměstnání zařazený v příslušné evidenci vykonával činnost na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti; jako podmínku však určuje, že odměna z těchto činností připadající na jeden měsíc nesmí přesáhnout polovinu minimální mzdy. Soud konstatoval, že žádné ustanovení zákona o zaměstnanosti nezmocňuje správní orgán k tomu, aby odstranil tvrdost zákona, jak žalobkyně požadovala. Úřad práce nemá žádný prostor pro vlastní úvahu, zda skutečnost bránící zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání nebo vedení v této evidenci spočívá v natolik závažném pochybení uchazeče, že odůvodňuje jeho vyřazení. Z pravidel uvedených v zákoně o zaměstnanosti nelze činit žádné výjimky. Soud dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2011, č. j. 4 Ads 29/2011 - 155, uvedl, že příjem žalobkyně v listopadu 2010 přesáhl polovinu minimální mzdy, která činila 4.000 Kč, tedy nastala skutečnost bránící v další evidenci uchazečů o zaměstnání. Žalobkyně proto musela být z této evidence vyřazena. Soud uzavřel, že správní orgány rozhodly v souladu se zákonem a žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl. Ustanovenému zástupci přiznal soud odměnu za čtyři úkony právní služby po 1.000 Kč (§ 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů), a to převzetí a příprava, porada s klientkou dne 18. 6. 2013, písemné podání soudu ze dne 19. 6. 2013 a účast při jednání dne 25. 6. 2013. Soud nepřiznal odměnu za účast na jednání dne 4. 6. 2013, neboť to bylo na jeho žádost odročeno. Nepřiznal ani odměnu za nahlížení do spisu dne 24. 5. 2013 a za první poradu s klientkou, neboť tyto úkony souvisejí s převzetím věci.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) prostřednictvím svého zástupce kasační stížnost, ve které uplatnila výlučně námitky proti výroku III. rozsudku. Zástupce stěžovatelky tvrdil, že byl na jednání dne 4. 6. 2013 připraven a k odročení došlo na žádost stěžovatelky, která se chtěla seznámit s doplněním žaloby podaným její předchozí zástupkyní a s vyjádřením k žalobě. Dospěl-li soud k závěru, že jednání neproběhlo, měla být přiznána náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 2 advokátního tarifu. Nahlédnutí do spisu považoval zástupce stěžovatelky za nezbytný úkon, neboť mu stěžovatelka při poradě předložila mnoho dokumentů týkajících se různých věcí. Zástupce stěžovatelky nemůže být trestán za to, že klientka spojuje všechny své věci dohromady. Zástupce stěžovatelky připustil, že dne 17. 5. 2013 měl první osobní setkání s klientkou; již předtím si s ní však vyměnil několik e-mailů a telefonických

pokračování

hovorů, které považoval za první poradou ve věci. Při výpočtu odměny za jeden úkon soud podle zástupce stěžovatelky pochybil v tom, že postupoval podle § 9 odst. 2 advokátního tarifu, ačkoliv otázka, zda je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, není nárokem fyzické osoby v oblasti sociálního zabezpečení.

Stěžovatelka ve svých podáních proti uvedenému rozsudku namítala neprofesionální právní zastoupení ze strany předchozí soudem ustanovené advokátky JUDr. Daniely Pitínové a zpochybňovala odměnu přiznanou této advokátce. Trvala na tom, že v řízení měli být ustanoveni znalci z odvětví lékařství a oboru lékařská kinematika, lékařská kybernetika a počítačová patologie tělesná, neboť všechna správní i soudní řízení vycházejí z jejího špatného zdravotního stavu od roku 1993 způsobeného dlouhodobým psaním na počítači v nevyhovujících podmínkách. Dále požadovala, aby byly provedeny důkazy navrhované v řízení u Městského soudu v Praze a vyslechnuti svědci A. D. z Kanceláře Senátu, JUDr. Daniela Pitínová a PhDr. P. P. Svědkyně D. by měla prokázat, zda mohla stěžovatelka ovlivnit výši svého příjmu. Stěžovatelka rovněž namítala, že úřad práce poškodil její práva, neboť ji řádně nepoučoval, nesplnil svou povinnost sehnat jí zaměstnání a když si je stěžovatelka sehnala sama, tak ji vyloučil.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti a splnění podmínek řízení o ní. Vycházel přitom z toho, že ačkoliv se zástupce stěžovatelky označuje sám za stěžovatele, kasační stížnost podal jménem stěžovatelky v jejím zastoupení. Vlastní kasační stížnost ve spojení s dalšími podáními stěžovatelky obsahuje nejen námitky proti výroku III. napadeného rozsudku, ale též námitky proti výroku I., tudíž ji nelze považovat za nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s.

K podání zástupce stěžovatelky, jímž požádal o zproštění povinnosti stěžovatelku zastupovat, Nejvyšší správní soud podotýká, že neshledal důvody pro rozhodnutí o zproštění ustanoveného zástupce. Samotná skutečnost, že zástupce v kasační stížnosti uplatnil ve vlastním zájmu námitky proti výroku III. rozsudku, nepředstavuje překážku, pro kterou by nadále nemohl stěžovatelku zastupovat. Nerespektování právních rad stěžovatelkou nezakládá natolik zásadní narušení důvěry, aby musel Nejvyšší správní soud žádosti ustanoveného zástupce vyhovět. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že vztah právního zastoupení stěžovatelky ustanoveným zástupcem nadále trvá, a není proto ani důvod ustanovit zástupce nového, jak požaduje stěžovatelka.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti a dalších podáních. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Z obsahu jednotlivých podání vyplývá, že kasační stížnost byla podána z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka sice v kasační stížnosti zmínila rovněž ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., ve vztahu k němu však neuvedla žádné konkrétní námitky či pochybení.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *„[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím*

řízení.“ Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti potřebné pro rozhodnutí o kasační stížnosti.

Stěžovatelka podala dne 1. 6. 2010 žádost o zprostředkování zaměstnání a v kontaktním listu uchazeče o zaměstnání svým podpisem potvrdila, že obdržela písemné poučení o povinnostech uchazeče o zaměstnání a poučení o právech účastníka správního řízení.

Podle potvrzení zaměstnavatele Česká republika - Kancelář Senátu za měsíc listopad 2010 činila měsíční hrubá odměna stěžovatelky u dohod konaných mimo pracovní poměr 3.900 Kč. Podle potvrzení zaměstnavatele Občanské sdružení HEWER za měsíc listopad 2010 činila měsíční hrubá odměna stěžovatelky u dohod konaných mimo pracovní poměr 358 Kč.

Přípisem ze dne 14. 12. 2010, č. j. ABE-85482/2010-04/A2, oznámil úřad práce stěžovatelce zahájení správního řízení ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu zákonné překážky bránící vedení stěžovatelky v této evidenci, neboť v rozporu se zákonem o zaměstnanosti činí součet obou jejích přívýdělků 4.258 Kč.

Rozhodnutím ze dne 10. 1. 2011, č. j. ABE-175/2011-04/A2, úřad práce ode dne 1. 11. 2010 vyřadil stěžovatelku z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění podmínky stanovené v § 25 odst. 1 písm. a) a odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti a oznamovací povinnosti podle § 27 odst. 2 téhož zákona. V odůvodnění poukázal na zjištěnou výši výdělků stěžovatelky a konstatoval, že součet dosažených výdělků za měsíc listopad 2010 přesáhl polovinu minimální mzdy, proto stěžovatelka přestala plnit podmínku stanovenou zákonem pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a byla od 1. 11. 2010 z této evidence vyřazena.

Odvolání stěžovatelky žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 5. 2011, č. j. 2011/16509-424, zamítl a napadené rozhodnutí úřadu práce potvrdil. V odůvodnění konstatoval, že

pokračování

stěžovatelka byla dostatečně poučena o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání a měla si výši svého příjmu z nekolidujících zaměstnání hlídat, a to obzvlášť vzhledem k tomu, že ze stejného důvodu již jednou byla z evidence uchazečů o zaměstnání pravomocně vyřazena. V případě výkonu více činností se pro účely splnění podmínky měsíčního výdělku jednotlivé odměny sčítají. Stěžovatelka překročila limit 4.000 Kč, což mělo za následek, že nemohla být nadále vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání. Žalovaný dodal, že zákon o zaměstnanosti v dané věci neumožňuje správnímu orgánu zvolit jiný postup a neobsahuje ani žádné ustanovení o odstranění tvrdosti zákona. K námitce, že příjem stěžovatelky vyšší než 4.000 Kč byl v „hrubém“, žalovaný připomněl, že minimální mzda 8.000 Kč je v nařízení vlády stanovena rovněž v „hrubém“.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud jednotlivé námitky stěžovatelky a dospěl k závěru, že kasační stížnost proti výroku I. napadeného rozsudku není důvodná.

Podle § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti „[u]chazeče o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže nastala některá ze skutečností bránících zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, které jsou uvedeny v § 25, s výjimkou skutečností uvedených v § 25 odst. 2 písm. a) až c), a uchazeč o zaměstnání nesplní oznamovací povinnost podle § 27 odst. 2.“

Podle § 25 odst. 1 písm. a) téhož zákona „[u]chazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která není v pracovněprávním vztahu nebo ve služebním poměru, s výjimkami uvedenými v odstavcích 3 a 5.“

Podle odst. 3 téhož ustanovení „[z]ařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání nebrání

a) výkon činnosti na základě pracovního nebo služebního poměru, pokud měsíční výdělek nepřesáhne polovinu minimální mzdy, nebo

b) výkon činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, pokud měsíční odměna nebo odměna připadající na 1 měsíc za období, za které přísluší, nepřesáhne polovinu minimální mzdy.

Uchazeč o zaměstnání je povinen krajské pobočce Úřadu práce výkon této činnosti bez ohledu na výši měsíčního výdělku nebo odměny oznámit při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání nebo nejpozději v den nástupu k výkonu této činnosti, a ve lhůtě stanovené krajskou pobočkou Úřadu práce dokládat výši měsíčního výdělku nebo odměny. V případě výkonu více činností se pro účely splnění podmínky měsíčního výdělku měsíční výdělky (odměny) sčítají.“

Podle § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti „[s]kutečností rozhodné pro zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání osvědčuje uchazeč o zaměstnání krajské pobočce Úřadu práce; změny těchto skutečností je uchazeč o zaměstnání povinen osobně nebo písemně oznámit nejpozději do 8 kalendářních dnů. Ve stejné lhůtě je povinen osobně nebo písemně oznámit důvody, pro které se ve stanoveném termínu nedostavil na krajskou pobočku Úřadu práce nebo na kontaktní místo veřejné správy stanovené krajskou pobočkou Úřadu práce.“

Nejvyšší správní soud shledal, že ve správním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že nastaly důvody pro vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání. Stěžovatelka totiž v měsíci listopadu 2010 vykonávala zaměstnání, které nesplňovalo podmínky tzv. nekolidujícího zaměstnání podle § 25 odst. 3 zákona o zaměstnanosti. Porušení podmínky tohoto ustanovení spočívalo v překročení zákonného limitu výše odměn z dohod o pracovní činnosti, kterým byla polovina minimální mzdy, tj. 4.000 Kč hrubého (srov. § 2 nařízení vlády č. 567/2006 Sb. ve znění účinném v listopadu 2010). Stěžovatelka tudíž nemohla být uchazečem o zaměstnání ve smyslu ustanovení § 25 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Vzhledem k tomu, že tuto rozhodnou skutečnost úřadu práce neoznámila, jak jí ukládá ustanovení § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, byly naplněny předpoklady pro rozhodnutí o vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání upravené v § 30 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

Stěžovatelka si měla být shora uvedených skutečností vědoma, neboť úřad práce ji řádně poučil o jejích právech a povinnostech vyplývajících z postavení uchazeče o zaměstnání. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že stěžovatelka již byla v minulosti ze stejného důvodu vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání. Rozhodnutí o odvolání proti vyřazení z evidence tehdy rovněž napadla žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 Ad 81/2010 - 33; kasační stížnost proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 15. 9. 2011, č. j. 4 Ads 29/2011 - 155, dostupným na www.nssoud.cz.

V naposledy citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud vyslovil, že pokud „... *byl uchazeč o zaměstnání v takovém pracovněprávním vztahu a jeho měsíční odměna za výkon činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti přesáhla polovinu minimální mzdy, nastala skutečnost bránící jeho zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Na základě této skutečnosti pak úřad práce uchazeče o zaměstnání rozhodnutím vyřadil z evidence uchazečů o zaměstnání, a to dnem, kdy takový pracovněprávní vztah nastal, jak vyplývá z § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o zaměstnanosti. Znění § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti přitom ukládá úřadu práce povinnost bez dalšího vyřadit uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání, jakmile nastane některá z vyjmenovaných skutečností bránících jeho zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Úřad práce tedy nemá žádný prostor pro vlastní úvahu, zda skutečnost bránící zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání spočívá v natolik závažném pochybení uchazeče o zaměstnání, že odůvodňuje jeho vyřazení z této evidence. Zákon o zaměstnanosti pak neobsahuje ani jiné ustanovení umožňující odstranění tvrdostí při jeho provádění, a proto z pravidel v něm uvedených nelze činit žádné výjimky.*“

Uvedené závěry beze zbytku platí také v projednávané věci. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že úřad práce byl za daného skutkového stavu povinen vydat rozhodnutí o vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání a žalovaný rozhodl zcela správně a v souladu s právními předpisy, pokud odvolání stěžovatelky zamítl a rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce stěžovatelky, že ji úřad práce řádně nepoučoval, neboť stěžovatelka obdržela dne 1. 6. 2010 všechna příslušná poučení a tuto skutečnost potvrdila vlastnoručním podpisem na kontaktním listu uchazeče o zaměstnání.

pokračování

Stěžovatelka si navíc musela být vědoma následků toho, že její výdělky překročily polovinu minimální mzdy, také proto, že již jednou ze stejného důvodu byla z evidence úřadu práce vyřazena.

Vzhledem k tomu, že vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání je v případě, kdy výdělek za jeden měsíc přesáhne polovinu minimální mzdy, obligatorním důsledkem, jemuž se nelze vyhnout, Nejvyšší správní soud shledal irelevantními návrhy stěžovatelky na provedení dalších důkazů včetně ustanovení znalců a výslechu svědků. Skutkový stav byl v projednávané věci zjištěn spolehlivě a ani sama stěžovatelka nezpochybňovala, že v listopadu 2010 činily její odměny z dohod o pracovní činnosti celkem 4.258 Kč, což bylo pro rozhodnutí o vyřazení klíčové.

Pro projednávanou věc nemají žádný význam zdravotní problémy stěžovatelky, ani její tvrzení, že úřad práce nesplnil svou povinnost sehnat jí zaměstnání a když si je stěžovatelka sehnala sama, tak ji vyloučil.

Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení ani v postupu Městského soudu v Praze při ustanovování zástupců pro řízení o žalobě. Ustanovená zástupkyně JUDr. Daniela Pitínová podala v zastoupení stěžovatelky doplnění žaloby, ve kterém formulovala žalobní body v souladu s požadavky zákona a výzvy soudu obsažené v usnesení ze dne 7. 9. 2011, č. j. 1 Ad 49/2011 - 66; za provedené úkony jí byla přiznána odměna. Po zproštění této advokátky Městský soud v Praze postupně ustanovoval další zástupce, čímž plně respektoval právo stěžovatelky na právní pomoc.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že důvodnost kasačních námitek směřujících proti výroku I. napadeného rozsudku nebyla prokázána. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatelky, pokud jde o výrok I. a na něm závislý výrok II. rozsudku Městského soudu v Praze, zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami směřujícími proti výroku III. napadeného rozsudku (výrok o odměně ustanoveného advokáta a náhradě jeho hotových výdajů) a shledal, že kasační stížnost je v této části důvodná.

Podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu „[č]ástka 50 000 Kč se považuje za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, s výjimkou věcí podle odstavce 2.“

Podle odst. 2 téhož ustanovení „[v]e věcech péče o nezletilé, osvojení, pěstounské péče, způsobilosti k právním úkonům, přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče, ve věcech opatrovnických, věcech prohlášení za mrtvého a ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového, nemocenského a všeobecného zdravotního pojištění se považuje za tarifní hodnotu částka 5 000 Kč.“

V projednávané věci směřovala žaloba proti správnímu rozhodnutí vydanému v řízení o vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání. Problematiku zaměstnanosti nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu podřadit pod žádnou z

oblastí vyjmenovaných v § 9 odst. 2 advokátního tarifu, a to ani pod zdánlivě blízký nárok fyzické osoby v oblasti sociálního zabezpečení. Tarifní hodnotou pro určení výše mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby proto v této věci měla být částka 50.000 Kč. Ustanovenému zástupci stěžovatelky tudíž za každý realizovaný úkon náležela odměna ve výši 3.100 Kč (srov. § 7 bod 5 advokátního tarifu).

Z úkonů právní služby, jejichž proplacení zástupce stěžovatelky požadoval, Nejvyšší správní soud ve shodě s Městským soudem v Praze nepovažuje za uznatelnou poradu se stěžovatelkou uskutečněnou dne 17. 5. 2013, neboť se jednalo o první poradu s klientem, jež podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu tvoří jeden úkon společně s převzetím a přípravou zastoupení, byl-li zástupce ustanoven soudem. Odměna za úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu byla ustanovenému zástupci přiznána. Předchozí e-mailovou a telefonickou komunikaci se stěžovatelkou nelze považovat za první poradu s klientem, neboť postrádá osobní kontakt. Skutečnost, že rozhodovací praxe některých soudů automaticky předpokládá, že se první porada s klientem uskutečnila, ačkoliv nebyla doložena, ještě neznamená, že by první reálné setkání zástupce se stěžovatelkou bylo možné považovat za další poradu ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil také s hodnocením jednání konaného dne 4. 6. 2013, za které zástupci stěžovatelky odměna nenáleží, neboť bylo odročeno na jeho žádost. Z protokolu o jednání, založeného na č. l. 256, totiž vyplývá, že Mgr. Helena Číhařová, která se jednání účastnila v substituci ustanoveného zástupce, sama uvedla, že stěžovatelku neseznámila s doplněním žaloby zpracovaným JUDr. Danielou Pitínovou, ani s vyjádřením žalovaného, a proto požádala o odročení jednání. S ohledem na faktické zmaření jednání zástupcem stěžovatelky nelze považovat za oprávněný ani jeho požadavek na náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 2 advokátního tarifu.

Ačkoliv ve správním soudnictví zpravidla není dán důvod pro přiznání odměny za nahlížení do spisu podle § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s odst. 3 advokátního tarifu, Nejvyšší správní soud shledal, že okolnosti projednávané věci v tomto případě zcela mimořádně poskytnutí odměny za tento úkon odůvodňovaly. Z elektronických podání stěžovatelky je totiž zjevné, že stěžovatelka skutečně směřuje různá soudní řízení, která vede; ustanovený zástupce tudíž mohl vlastní předmět daného řízení rozeznat teprve nahlédnutím do příslušného soudního spisu.

Městský soud v Praze tedy při rozhodování o odměně ustanoveného zástupce a náhradě jeho hotových výdajů pochybil při určení tarifní hodnoty sporu a chybně také nezapočetl jeden z úkonů právní služby, které zástupce stěžovatelky realizoval. Nejvyšší správní soud proto výrok III. napadeného rozsudku zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. V tomto řízení Městský soud v Praze vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) usnesením přizná zástupci stěžovatelky odměnu za pět úkonů právní služby po 3.100 Kč a tomu odpovídající náhradu hotových výdajů včetně částky odpovídající dani z přidané hodnoty. Zástupci stěžovatelky poté Městský soud v Praze vyplatí pouze rozdíl mezi nově přiznanou částkou a částkou, která mu již byla vyplacena na základě zrušeného výroku III. napadeného rozsudku.

pokračování

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. Stěžovatelka byla v tomto řízení převážně procesně neúspěšná, neboť kasační stížnost proti výroku rozsudku Městského soudu v Praze o věci samé byla zamítnuta. Zrušení výroku III. napadeného rozsudku nelze považovat za procesní úspěch žalovaného, proto mu nemůže být uložena povinnost k náhradě nákladů řízení. Převážně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto Nejvyšší správní soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Ustanovenému zástupci stěžovatelky Nejvyšší správní soud nepřiznal náhradu hotových výdajů, ani odměnu za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti, neboť zástupce stěžovatelky podal kasační stížnost toliko ve vlastním zájmu a neuvedl žádné námitky proti výroku I. napadeného rozsudku, jehož zrušení se domáhala stěžovatelka.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2013

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu